

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

30 ינואר 2019

תלה"מ 13196-11-18 ב. נ' ב.

לפני כבוד השופט ארז שני

התובעת: **ל. ב.**

נגד

הנתבע: **ז. ב.**

נוכחים:

התובעת התייצבה

האפוטרופוס לדין - עו"ד סיגל יוריסטה-עצמון

הנתבע וב"כ - עו"ד רועי סידי

החלטה

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

1. ביום 07.01.2019, אגב תביעה שהגישה אם לעניין בתה שהיא כבת 15 שנים, החליטה כבוד סגנית הנשיא השופטת דהאן שהיא המותב המטפל בתיק, כי תיק זה יונח לפניי אגב הנוהל הקיים בבית-המשפט בכאן, שעניינו טיפול בטענות בדבר נתק בין קטין לבין מי מהוריו, נוהל אשר נועד אכן לטפל במהירות גם בתופעות של ניכור הורי ובלשונה של סגנית הנשיא: **"נוכח הטענות בדבר ניכור הורי..."**

2. האם לא רק טוענת לניכור הורי. בין השאר, הניחה האם על שולחני אף כעת מכתב מטעם עמותה למאבק בניכור הורי מיום 02.12.2018, בו נכתב בין השאר שהאם היא בין פעילי הפורום ומכאן אני למד שהאם רואה עצמה כמי שנפגעה מניכור הורי וכביכול אני נקרא על-ידי הפורום לטפל בעניינה של האם.

3. ביני לביני, מברך אני על קיומו של הפורום. ניכור הורי הוא תופעה ראויה לכל גנאי וכבר גיליתי דעתי במספר החלטות ופסקי דין שנתתי, כי מדובר לא רק בתופעה מגונה הפוגעת בילדים, אלא מדובר בתופעה שהיא בלתי חוקית בעליל.

4. אלא שהשאלה אם בכלל קיים ניכור הורי וכאשר יצא ה"מודל התל-אביבי" לטיפול בניכור הורי לדרך, הביעו שופטים שונים חשש מה יהא על המקרים הבלתי מוצדקים של האוחזים ב"דגל" הניכור ההורי וכבר יצא לי לומר בהפנותי לעמ"ש (ת"א) 60592-03-15 (כבוד סגן הנשיא שוחט), כי ניכור הורי הוא פעולה של הורה באופן בלתי מוצדק והמכוונת להכחיד את הקשר בין הקטין לבין ההורה האחר.

מכאן כבר יצא לי להיתקל במקרה בו פדופיל ראה עצמו כהורה מנוכר שעה שטען כי פגיעותיו היו בקטינים אחרים ולא בילדיו שלו, כי למשל מניעת קשר או הכבדה על קשר עם פדופיל איננה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

30 ינואר 2019

תלה"מ 13196-11-18 ב. נ' ב.

- 1 ניכור הורי והיא בבחינת הצדקה מוצדקת על קטין ומי אשר הורשע בפדופיליה אל לו להתפלא
2 אם "מעטפת המגן" שתתפרס על ילדיו תהא כבדה ונכבדת. ברור שלא זה המקרה אשר לפניי.
3
4 5. יחד עם זאת, אותו פסק-דין שהבאתי לעיל ואשר סוקר את כל הפסיקה הרלוונטית בנושא
5 הניכור ההורי, גם הוא עומד על כך שאדם לא ייחשב כמנכר רק כי חברו מנופף ב"דגל" הניכור
6 ההורי, אלא אם קיימת תופעה של ניכור הורי בפועל וממש.
7
8 6. אמרנו, אפוא, שהמותב מוצא עצמו לא רק מטפל מהר בהורים מנכרים תוך פסיקת הוצאות
9 ותוך שאני משווה את ההליך למעין הליך על-פי אמנת האג – לאמור הליך מהיר ולא זול – אלא
10 בית-המשפט מצא עצמו גם מטפל בדחיית בקשות של מי שניתוק הקשר או הכבדה עליו היה
11 בנסיבות מוצדקות וכעת מוצא אני עצמי בפני קריטריון שלישי, בין הצודקים לבין הטועים,
12 והוא למעשה עשיית שימוש במנגנון אשר נועד לטפל בניכור ההורי מקום בו ניכור הורי אינו
13 קיים.
14
15 7. העובדה שהאם פנתה לעו"ס הקליני, מר ופגשה בו לבדה וזה האחרון כתב כי מדבריה של
16 האם עולה שהאב משפיע רבות על הבת ומסית את הבת כלפיה, איננה בבחינת ממצא כלשהו,
17 שהרי מר ... פגש את האם והעלה על הכתב את הדברים אשר היא סיפרה לו ובכך אין ממצא
18 שהופך את האב למנכר.
19
20 8. האם הניחה לפניי מסמך נוסף, חתום על-ידי הפסיכולוגית הגברת, שם כתבה הפסיכולוגית
21 כי האם מתמודדת שנים עם סיטואציה של מלחמה על הקשר עם ילדתה האהובה והיא
22 מתמודדת עם דחיה מתמשכת אותה היא חווה כנובעת מן האב. מוסיפה הפסיכולוגית וכותבת
23 כי היא בטוחה שהאם אוהבת את בתה וגם אני בטוח שהאם אוהבת את בתה וגם בטוח שהבת
24 אוהבת את אמה, אך בכך אין להקים סברה שהניכור ההורי קיים במקום כלשהו שהוא מעבר
25 ל"עולם" החוויות הפנימיות של האם.
26
27 9. ניכור הורי נלמד מראיות אובייקטיביות ולא מתחושות סובייקטיביות של הורה כלשהו.
28
29 10. במילים אחרות, צריך בית-המשפט לשאול עצמו האם די לה לאם בכך שמטיחה באב שהוא
30 מסית ומנכר והאם לא כדאי לבצע בדיקה שמא על פני השנים אשר חלפו תרמה האם תרומה
31 מכרעת למצב אשר נוצר.
32
33 11. ישנם מקרים בהם טוב יעשה הורה אם לא יאחז ב"דגל" הניכור ההורי מלכתחילה. כך או כך,
34 משטענה האם כי מדובר בניכור הורי והתיק הובא לפניי, מיניתי לקטינה אפוטרופא לדין ואם
35 למישהו לא ברור, ייאמר כי אפוטרופוס לדין הוא עורך דינו של הקטין.
36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

30 ינואר 2019

תלה"מ 13196-11-18 ב. נ' ב.

- 1 אפטרופוס לדין הוא עורך דינו של הקטין, בין השאר לבל ייטען כי ההורים או מי מהם אינו
2 מייצג את האינטרס של הקטין בנפרד מהאינטרס שלו הוא. סבור אני שבמקרים של ניכור הורי
3 נפוץ יהא למנות אפטרופוס לדין, שהרי עצם הטענה לניכור הורי אומרת שהורה אחד אינו
4 בקשר וההורה האחר הוא שורש הבעיה ולכן, ראוי להביט באינטרס הקטין ורצונותיו דרך
5 "משקפי" האפטרופוס לדין.
6
7 12. אקדים את המאוחר ואומר כי האפטרופא לדין אינה סבורה שבמקרה שלפנינו מדובר בניכור
8 הורי, אלא בתהליך בו הקטינה חפצה בקשר עם אמה, האם בוודאי חפצה בקשר עם בתה, האב
9 לא עולה בדעתו להפריע לקשר הזה והוא אף מנסה לסייע, התנהגות שונה לחלוטין מהתנהגות
10 של הורה מנכר ועוד ארחיב בהמשך בעניין זה.
11
12 13. כך או אחרת, המטרה הראשונית בטיפול בניכור הורי הוא לחדש את הקשר בין הקטין לבין
13 ההורה עמו נותק הקשר ויפה שעה אחת קודם.
14
15 14. משכך, הופנו הצדדים על ידי לדוקטור אורה הדר וזו האחרונה כתבה ביום 28.01.2019 כי
16 התגלה קרע ביחסים שבין האם לבין הבת. לתפיסתה של הבת האם עלבה בה והתייחסה אליה
17 בגסות תוך שהאם הודיעה שאם הבת לא תעבור להתגורר עם האם, לא תראה אותה ארבעים
18 שנה.
19
20 ד"ר הדר סיפרה כי הבת נעזרת בטיפול פסיכולוגי, בין השאר כדי להגן על עצמה מפני הסכסוך
21 הקיים בין הוריה, היא תופסת את אמה כמי שצריכה להפסיק להציק לה, כמי שמנסה לספר לה
22 ש"אוטוטו" היא תחדל להתגורר אצל אביה – לאמור ינותקו קשרי המקום, החברות והלימודים
23 בו היא נמצאת היום.
24
25 ד"ר הדר גם הביעה אמירה מפורשת, שהאב הביע רצון כן לחדש את הקשר בין הבת לבין אמה
26 והוא מכיר בחשיבות הקשר, תוך שדוקטור הדר מפרטת שורת המלצות, ביניהן טיפול דיאדי
27 והגדלת המפגשים לאט-לאט.
28
29 15. משפטית יכולתי לומר שמי שטען לניכור הורי לא רק צלח להוכיח זאת, אלא סבור אני שהוכח
30 בצורה פוזיטיבית שההפך הוא הנכון, בוודאי במשקל הראיות הנדרש בדין.
31
32 16. כאמור, פגשתי היום בקטינה ועל-פי מצוות הסודיות הקיימת בדין אין בדעתי לומר לצדדים מה
33 אמרה לי בתם. אשתף את הצדדים בהתרשמותי שלי בלבד – ראשית, כאשר המדובר בקטינה
34 בת 15 יש צורך להבין כי פרט ליחסי ההורים והבת יש לבת מרקם חיים שלם שהיא אחווה בו:
35 מקומות בהם מתנדבת, מועצת תלמידים בה היא מנהיגה, לימודים בהם היא מצליחה, הכנות
36 לבגרות וחשיבות רבה שהיא מייחסת לעניין הציונים וכנראה אין ספק שמדובר בתלמידה
37 מצטיינת ויאמר הדבר לשבחם של שני הוריה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

30 ינואר 2019

תלה"מ 13196-11-18 ב. נ' ב.

- 1
2 17. כאשר אומרת האם ו"משדרת" לבת כי קולה לא יישמע, שהיא אינה קובעת ושהאם מסוגלת
3 "לעקור" אותה ממקום מגוריה ובלבד שיהא שוויון בזמני השהות ויהא המחיר אשר יהא, אזי
4 האיום ה"משודר" כלפי הבת איננו בין היחסים שבין הבת לבין אביה, אלא איום על מרקם חייה
5 של הקטינה, כולם. לאמור, כי האם "תטרוף את קלפי חייה" לשם השגת מטרה שהיא אמנם
6 אנושית. תחושתה של האם שהיא משמשת כאם שוות זכויות ואף יותר מכך.
7
8 18. ניכור הורי עוסק בהעדר קשר מיטיב בין הורה לבין קטין. אי השגת זמני שהות בשווה או
9 בעדיפות לאם איננו ניכור הורי.
10
11 19. האזנתי ארוכות לבת – אני, האפטרופא לדין, עובדת יחידת הסיוע והעוזרת המשפטית שלי.
12 ברור לי לחלוטין שהטענה לניכור הורי כאן אין לה "ידיים" ואין לה "רגליים" ולא מצאנו
13 הכחדה של דמות האם בעיני הבת.
14
15 מצאנו אמירות מפורשות של אהבת האם על ידי הבת וגם לא מצאתי קולו של אי מי דובר מפיה
16 של הקטינה. למען האמת, להפוך את הקטינה הספציפית הזו ל"שופר" של מישהו אחר לא קל,
17 שכן מדובר בקטינה דעתנית שאיננה חוששת להתווכח ולעמוד על שלה, כנראה כלל לא פשוט אף
18 להלך עליה אימים.
19
20 20. אומר, כי התרשמתי שלתחושתה של הקטינה ולדעתי זו גם האמת, הכניסה אותה האם שוב
21 ושוב ולאורך שנים למצב של כפל נאמנות או בעצם לדרישות אשר תכליתן להוכיח כי האם היא
22 שקובעת, כי רצונה של הקטינה חשוב פחות וכי בהתנהגותה ובבחירותיה של הקטינה עליה
23 לרצות את אמה.
24
25 21. כאשר "נקלע" הורה לחיכוך עם קטין, בוודאי קטין בגיל ההתבגרות והחיכוך חוזר על עצמו שוב
26 ושוב ותוך שהקטין אינו מוכן לוותר על הקשר והוא מבקש שהתפתחותו תהא הדרגתית, אין
27 מדובר בניכור הורי. לטעמי, "נפנוף בדגל" הניכור ההורי נועד יותר להשיג מטרה שהאם הציבה
28 לעצמה כבר לפני זמן רב, לקבל את מלוא מה שהיא רואה כזכויותיה כאם ואם רוצה הקטינה
29 אם לאו אין זה משנה.
30
31 הדברים נסוגים מפני רצונה הפנימי העז של האם, שלפחות כלפי חוץ לא קופחה היא בזמני
32 השהות. במילותיה של האם בדיון הקודם: **"אני לא מוכנה להתפשר על פחות מ- 100% אמא**
33 **בזמן שהיא אצלי"**.
34
35 22. אלא שהקטינה היא טוטאלית הרבה פחות. היא רוצה להתרכז בלימודיה, בעיסוקיה, היא רוצה
36 לדעת שמובטח לה המיקום שלה גם ליום לאחר מכן ובסדר העדיפות שלה לא נמצא הצורך
37 שאמה תרגיש שהיא מקבלת מספיק "זמן בת".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

30 ינואר 2019

תלה"מ 13196-11-18 ב. נ' ב.

- 1
2 23. להתרשמותי, כל אימת שהקשר בין השתיים יתקיים ומבלי לעסוק בשאלת החלפת מקום
3 מגוריה של הבת לביתה של האם, פרחו הקשרים. כל אימת שהאם לא התחילה ללחוץ על
4 הקטינה לחזור ולהתגורר עמה – הרי לך "פיצוץ".
- 5
6 24. אמרה לי האם אגב אותו דיון קודם: "לא צריך להיות איש מקצוע עתיר ניסיון בתחום הזה ...
7 אם איש מקצוע ידבר איתי, עם הילדה ועם האב פעמיים או שלוש אז הוא יראה את המצב".
8 אין צורך בפעמיים או שלוש. אנוכי, כשפגשתי את הילדה והתרשמתי ממנה סבור כאן ועכשיו
9 לא רק בהינתן חוות-הדעת של דוקטור הדר, שבין ניכור הורי לבין העניין שלפניי אין ולו כהוא
10 זה.
11
12 25. אין מדובר בשאלה מי צודק ומי טועה.
13
14 26. טוב תעשה האם לו תבין שעם בתה עדיף עתים ללכת "עקב בצד אגודל" וכדרך הורים גם
15 "לבלוע" מטרות חשובות או לשים אותן בהמתנה וזאת עד אשר ייטבו היחסים – במקום לבחור
16 שהכוח יעלה הכל או בשיטת "הכל או לא כלום".
- 17
18 27. אנו מדברים לא פעם ולא פעמיים במונחים של הורה המתקשה להפריד בין צרכיו (הרגשיים)
19 לבין צורכי הקטין. במקרה שלפניי קל לי להבין את האקוויוולנטיות של האם, החשה במבחן
20 התוצאה בפגיעה בדמותה כאמא, אך אהבת את הבת ומוכנה ביד האחרת ללכת בנתיב הטיפול
21 וזאת על-מנת שהקשר בין השתיים – הבת והאם – ייטב.
22
23 28. אמרה האם באותו פרוטוקול קודם לכן כי הבת היא חכמה ודעתנית.
24 היא אכן חכמה, היא דעתנית מאוד, אך היא בת 15.
25 במילים אחרות, היא נערה אשר לא רצוי להפעיל על עולמה הרגשי לחצים כלשהם וצר לי לומר
26 כי התרשמתי שהאם מתקשה להתאפק בפגישותיה עם הבת ולהמתין את הזמן הדרוש עד אשר
27 יתהדק הקשר מחדש.
28
29
30 29. אמרה האם באותו פרוטוקול כי מתייחסים אליה כאילו היא אין לה מסוגלות הורית וכי אם
31 גרועה היא. ספק גמור בעיניי האם השאלה היא שאלה של מסוגלות הורית או של צורך מיותר
32 לגמרי "לחלק ציונים" למי מההורים. בראיה מעשית חשוב מה יהא ולא מה היה.
33
34 30. צריכה האם להבין שלא מפי אחרים היא צריכה ללמוד האם היא אם טובה, אם נפלאה, אם
35 טובה מספיק או אם שאינה טובה מספיק. ממילא גם לאם וגם לאב אמור להיות "מצפון אכזר"
36 ומצפונם שלהם יאמר אם טובים הם או פחות טובים ואם מצפונם שקט, דיינו.
37

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

30 ינואר 2019

תלה"מ 13196-11-18 ב. נ' ב.

1 31. "חלוקת ציונים" על-ידי זרים להורים אינה צריכה "לדרבן" את ההורים לכלל פעולה. טובתו של
2 קטין מחייבת את ההורים לדרבן עצמם לכלל פעולה.

3
4 32. אני מקבל את הרושם שטענת ההסתה או הניכור ההורי היא בבחינת בלתי קיימת.

5
6 33. אני מקבל את הרושם שהקשיים בקשר בין האם לבין הבת רובצים לפחות לעת הזו, לפתחה של
7 האם ולשמחתי אני מקבל את הרושם שהאם והבת מוכנות להשתתף בטיפול.

8
9 34. בראי החומר המונח לפניי אני סבור שיש לראות באב גורם מסייע ולא רק גורם בלתי מפריע.
10 האמור לעיל הוא הטעם היחיד בגינו אינני פוסק הוצאות בהליך בכאן, ואסביר.

11
12 35. כאשר הורה או חזו שלא כדין ב"דגל" הניכור ההורי ולא זה המצב בכאן, אין הוא רק חוטא
13 ב"חטאים קטנים" של השחתת זמנו וכספו של הצד שכנגד/בזבוז זמנו של הציבור הוא זמנו של
14 בית-המשפט, אלא בעיקר מפריע למי שזקוק לסעד באמת והם אותם הורים מנוכרים.

15
16 כבר אמרנו בעבר שבין אויבותיה של האישה המוכה נמנות אלו שאינן אומרות אמת, כשהם
17 מספרות שהן מוכות, כך שהן מקשות על המערכת לבור בין הסיפורים. אלא שבמקרה שלפניי
18 אין ספק.

19
20 36. לו צריך הייתי לפסוק הוצאות בבקשה, הייתי פוסק אותן בלא מעט אלפי שקלים.

21
22 37. משנחה דעתי כי אין בנמצא ניכור הורי וכי דרכי הטיפול מוסדרות, מוחזר התיק למותב המטפל.

23
24 38. שחרורה של האפוטרופא לדין, המביעה במפורש את עמדתה כי יש לחדש את הקשר הדרגתית
25 ומבלי לפגוע במרקם חייה של הקטינה וזו גם דעתי, ייעשה אם וכאשר תורה על כך כבוד סגנית
26 הנשיא.

27
28 39. מתיר פרסום החלטה זו, ללא פרט מזהה כלשהו אודות הצדדים.

29
30
31
32 ניתנה והודעה היום כ"ד שבט תשע"ט, 30/01/2019 במעמד הנוכחים.

33

ארז שני, שופט

34
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

30 ינואר 2019

תלה"מ 13196-11-18 ב. נ' ב.

1

הלחיים סגורות